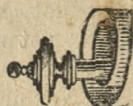

OPIEKUN KATOLICKI

N° 45.

dawniej „Gazeta Górnośląska.”

Rok XIV.

Bytom (Beuthen O.S.) dn. 15 czerwca 1887.

„Opiekun Katolicki” wychodzi co środę i sobotę.
Przedpłata kwartalna wynosi na pocztach jak i dla miejscowych 1 markę; w Austrii z przesyłką 75 cent.; w Ameryce 1/2 dolara.
Listy nadsyłać należy franko pod adresem: Redakcyja lub Ekspedycyja „Opiekuna Katolickiego” w Bytomiu (Beuthen O.S.) Dyngosstrasse 27.
Za ogłoszenia płaci się od wiersza petytowego lub zajętego miejsca 20 fen.

Ogłoszenia przyjmuje Ekspedycyja w miejscu, jako też i w Wrocławiu Rudolf Mosse oraz Haasenstein & Vogler w Berlinie i Hamburgu. — W Warszawie Rajchman i Frendler, ulica Senatorska Nr. 18. — W Frankfurcie n. M. Daube & Co. — W Paryżu i na całą Francję A. Sławiński Paris, Rue Véreléy Nr. 3.
Rękopisma nadesłane Redakcyi nie zwracają się, lecz bywają niszczone.

Czasz ważne!
Uprasza się więc
zapisać i za-
chęcać innych do
licznego abono-
wania „Opiekuna
Katolickiego.”

Bytom dn. 14 czerwca.

Ukaz z dnia 14/26 maja. Gazety rosyjskie z „Dniwnikiem warszawskim” na czele oświadczają dzisiaj bez ogródki, że ukaz ten jeśli nie wyłącznie i jedynie, to głównie zwrócony jest przeciwko Niemcom, którzy tak liczbą, jak kapitałem i przemysłem swoim zalewają zachodnie graniczne ziemie cesarstwa. „Dniwnik warszawski” powiada, że początkowo ta praca niemiecka nie miała w sobie nic groźnego, ani niebezpiecznego i mogła być tolerowaną a nawet była i popierana przez rząd; wielu rosyjskich mężów stanu pochodziło i pochodzi z napływowego żywiołu niemieckiego. Od pewnego czasu

jednakże ten ciągle wzrastający przypływ Niemców staje się niebezpiecznym, przybiera charakter polityczny, tem groźniejszy, że ciśnący się zewsząd osadnicy niemieccy są wysłużonymi żołnierzami, którzy znając najdokładniej graniczne terytorium rosyjskiego i mając wszędzie stały punkt oparcia, na przypadek wojny rosyjsko-niemieckiej mogliby się stać groźnem dla Rosyi niebezpieczeństwem. Mianowicie w Królestwie Polskiem — pisze „Dniwnik” — napływ Niemców przybrał ogromne rozmiary, ponieważ Polacy skłaniając w podziwieniu głowę przed kulturą niemiecką, poddali się spokojnie, w skutek czego oświeceni część ludności polskiej odwracała się od swych pobratymców słowiańskich. Zadaniem ukazu, rozciągającego się także na handel i przemysł, jest zapobiedz wyzyskiwaniu Polski przez Niemców.

Daleko ostrzej od tego półurzędowego organu wyraża się reszta prasy rosyjskiej, a dla charakteryzowania tego tonu wystarczy przytoczyć choćby jeden tylko wyjątek z czasopisma „Petersburskaja Gazeta,” która tak przemawia:

„Za lat dwieście znajdziemy zapewne w rocznikach rosyjskich pod r. 1887 następującą uwagę, nazywającą rzeczy po właściwym nazwisku: „Uwolnienie Rosyi z pod jarzma zachodu”; — Rosya, która tyle wycierpiała, musiała znieść dwa jarzma: jedno wschodnie, czyli mongolskie, które trwało lat 238, i drugie zachodnie czyli przeważnie niemieckie, które już blisko dwa wieki na niej ciąży, i to od czasów sławnego Piotra wielkiego... Cudzoziemcy prawie nas pożerali od tego czasu. Najprzód zagarnęli najwyższe urzędy służbowe, potem zostali rządzcami dóbr i nauczycielami, potem spodobał im się nasz handel i przemysł, a w końcu tak polubili ziemię rosyjską, że bez żeny przeprowadzili pokojową okupację kraju, nabylając ziemię rosyjską na dziedziczną własność, lub długoletnią dzierżawę. Tak zajęli Niemcy powoli całe nasze zachodnie terytorium graniczne. W końcu zagrzmiał nad nimi głos: „Hands off!” Ukaz z dnia 14 maja zapobiega dalszemu zakupywaniu ziemi rosyjskiej przez cudzoziemców, tj. przeważnie przez Niemców, którzy sami jedni okazują zbyt wiele troskliwości o szerzenie

CZAROWNIK.

Komedia ze śpiewami w 2 aktach.

Opracował

PIOTR KOŁODZIEJ

z Siemianowic.

(Ciąg dalszy).

J ó z e f

(pokazuje głowę.)

Zgadłem, zgadłem, brawissimo i nieszczęśliwie zakochana!... (ukrywa się.)

M a r y n k a

(do Hanki.)

Za tego włóczykija, co szwargoce jak żyd, a chodzi jak ten kogut u Jegomości, co to go aż z za morza sprowadzili?

H a n k a

(wesół.)

A jakże, a wygląda jak pies w prześcieradle, albo jak strach w konopiach co go to ludzie stroją z tyki i starego żołnierskiego kabata. A jak rozpuści język, to akuratnie tak jak, os nie-smarowana (śmieje się) ha! ha! ha!

M a r y n k a

(śmieje się.)

Ha! ha! ha! a zawsze do góry głowę trzyma jakby miał kukurydzę w gardle!

J ó z e f

(pokazuje głowę.)

Śmieją się, już po deszczu pogoda!

(ukrywa się.)

H a n k a

(śmieje się.)

Ha! ha! ha! a jak tańcuje to tak, jakby kto dwoma miotłami od razu śmiecie zmiatał. (śmieją się obie.)

J ó z e f

(pokazuje głowę.)

Oho! jakiegoś nieboraka wzięły za języki, mówcie co chcecie, kobiety wszędzie jednakowe. (ukrywa się.)

H a n k a

(do Marynki.)

I za takiego chcę mnie ojcowie wydać! o ja nieszczęśliwa, ja się utopię z rozpaczy jak mnie z Jankiem rozłączycie (płacze.)

J ó z e f

(pokazuje głowę.)

Płacz! aha, teraz na śmiech następuje kolej.

M a r y n k a

(do publiczności.)

Otóż macie! już znowu beczy... (do Hanki) Ej Handziu, Handziu, wybij sobie z głowy ten żal, już to jakoś będzie. Tyś taka piękna, i młoda... A teraz bądź zdrowa, a nie smuć się to przecież jakoś będzie (odchodzi.)

J ó z e f

(pokazuje głowę.)

Będzie jakoś, piękna pociecha (ukrywa się.)

S C E N A 3.

H a n k a i J ó z e f (ukryty.)

H a n k a.

Marynka mówi że ja piękna... o... o to nie ona pierwsza mi to powiedziała. Już to ja sama wiem że jestem piękna; gdy pierę chusty w wodzie, to się lubię sama sobie przyglądać (uśmiecha się)

J ó z e f

(z ukrycia.)

O kobiety! kobiety, wyście wszystkie jednokie, czy w krynolinie i perzkiem szalu, czy w wiejskiej sukni i zapasce, u was jedna i ta sama natura.

H a n k a.

A jak się wszystkim chłopcom podobam, a osobliwie Jankowi. Ho! ho! na psa urok! Dyć on zawsze śpiewa do mnie tę piosnkę o Handzi pięknej. A więc ja ją tu sobie też na pocieszenie zaśpiewam:

Ś p i e n II.

Nie masz w świecie jak Haneczka,
Jak korale jej usteczka,
Oczki czarne ogniem płoną,
Tchem wiosennym słówka wioną.

Czy zaśpiewa — czy zapłaczę,
Serce głośniejsze zakolaczę,
Dusza rośnie, głowa płonie,
Gdy twe białe ściskam dłonie.

Handziu piękna, Handziu miła
W sercu mojem tyś utkwiała,
Handziu rybko, Handziu droga
Kochajże mnie, bój się Boga.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

kultury rosyjskiej! Znaczenie tego aktu prawnego jest tak wielkie, że je porównać można chyba ze zrzuceniem jarzma mongolskiego. Z radością witają ten ukaz mianowicie owe 22 gubernie zachodnie, które pokojowi zdobywcy niemieccy zaczęli już powołać zamieniać w rodzaj Alzacji i Lotaryngii, a nawet półurzędowy „Wileński Wiestnik” rozpromieniał z radości z powodu zrzucenia jarzma, które nam żelazna prawica niemiecka narzucała.“

Taki jest przeważnie ton dzienników rosyjskich, z których moglibyśmy przytaczać niezliczone wyjątki.

„Nordd. Allg. Ztg.” przytoczyła streszczony powyższy artykuł warszawskiego „Dniwnika” i oświadczywszy, że artykuł ten i w założeniu i we wnioskach opiera się na fałszywym pojmowaniu rzeczy, — powiada w końcu, że i Niemcy nie mają nic przeciwko temu, aby praca i kapitał niemiecki pozostały w kraju. Berliński organ półurzędowy zapowiada szereg artykułów, mających wyjaśnić fałszywość wniosków „Dniwnika”. Zaczekamy.

Solidarność.

W ostatnich latach pisano i mówiono wiele o solidarności i występowano surowo przeciwko tym, którzy solidarność zrywają. Cóż to jest ta solidarność? zapyta się może który z naszych mniej wykształconych czytelników. Odpowiadamy: jestto zgodne postępowanie, w obec zewnętrznych przeciwników, jestto poświęcanie osobistych interesów sprawie publicznej i podawanie osobistych przekonań pod wolą większości. Hasłem jest zawsze wszyscy za jednego i jeden za wszystkich — a wszyscy i wszystko za sprawę ogółu.

Wzorem solidarności są żydzi. Ci nieopuszczają żadnego ze swoich, a jeżeli ktokolwiek z ich grona jest zagrożony, natenczas wszyscy przybiegają mu w pomoc wszelkimi siłami i sposobami, starają się oni niedopuszczyć zwycięstwa przeciwników. Umieją oni bronić swych interesów a głównym do tego środkiem jest im solidarność.

Hymn do Najśw. Panny.

ZDROWAŚ! Świątyni! przez Boga święcona,
Niepokalana i czysta Dziewico,
Bez zmaży grzechu, poczęta, zrodzona,
Święci czczą Ciebie i Tobą się szczycą.

MARYO! Matko i Nadziejo nasza,
Kto całem sercem Tobie się oddaje,
Ten się od wiary niczem nie odstrasza,
A w służbie Boga, nigdy nie ustaje.

LASKIS! na wszelkie mocna rozlać strony,
Bo w Tobia źródło łaski nieprzebrane,
Kto Ci zaufa, ten błogosławiony,
Choć życie jego, smutkiem przeplatane.

PEENA litości, oczy miłosierne,
Obróć ku ludziom i okaż im Syna!
Spojrzyj na ludy, od dawna Ci wierne,
Wspomóż w rozpacz, o Matko jedyna!

PAN niech lzy gorzkie wylane nad miarę,
W dobroci swojej, policzy, osuszy,
Wszak lud ten cierpi, męczeństwo za wiarę,
I trwa w tej wierze, pomimo katuszy.

Z TOBĄ, trzymamy, a Ty trzymaj z nami,
I wstaw się za nas, o Maryo miła,
By nie uragał wróg nad wyznawcami:
„Królowa Polska ludu odstępiała!”

BEGGOSEAWIONAŚ! i błogosławiony,
Kto Cię na ziemi miłuje i sławi,
I kto za wiarę okrutnie dręczony
Za Boga, Kościół, życie swoje stawia!

TY matką jesteś, ludziom tu na ziemi,
Matką Chrystusa, który mieszka w niebie
Któż godnie zdoła, słowami ludzkimi?
Ucieść Cię Pani i wysławić Ciebie.

Przytoczymy kilka przykładów, które okażą, jak żydzi solidarność rozumieją i jak ją zastosować potrafią.

Jeżeli przy brance wojskowej w Kongresówce padnie los na żyda, natenczas zbierają żydzi składkę i wspólnymi siłami wykupują go od służby wojskowej. Ponieważ zaś cały handel tamtejszy jest w ich ręku, przeto umawiają się wszyscy, aby równocześnie podnieść cenę wszystkich artykułów handlowych, przez co w krótkim czasie odzyskują na chrześcijańskiej ludności cenę wykupną za owego żydowskiego rekruta. I nikt z nich nie pokusi się nawet wylać z pod owego ogólnego przepisu, nikt nie targnie się na solidarność, choćby mu to osobiście wielkie zapewniało zyski.

Nie tylko jednakże w Królestwie, ale i u nas bronią żydzi solidarnie swych interesów. Niechaj np. kto z chrześcijan, prywatny lub spółka, założy handel, który robi konkurencję istniejącym handlom żydowskim, natenczas wszyscy żydzi popierają solidarnie swego a jeżeli potrzeba, to i składkę na niego zbiorą, aby mu tylko dopomódz do przetrzymania konkurencji. Rozumie się że, jak w Królestwie ludność chrześcijańska płaci ostatecznie ową cenę wykupną za żydowskiego rekruta, tak i w tym przypadku ludność chrześcijańska płacić musi ową składkę ze swej kieszeni.

Inny przykład solidarności przedstawiają żydzi przy wyborach. Nie odgrywa u nich roli jakaś prywatna niechęć lub zawiść, jakieś głupie ambicje lub samolubne prywatne zachcianki, lecz wszyscy głosują zgodnie na swego kandydata.

My żydom solidarności ich za złe nie bierzemy. Owszem, uznajemy tę ich cnotę rodową i żądamy tylko od naszych, aby sobie w tem względzie żydów za wzór wzięli i uczyli się od nich karności i solidarności.

A jakie u nas pod tym względem stosunki? Pożałuj Boże! wolimy wcale o tem nie wspominać, bo to i boli i wstydem napelnia. Mówi nasze przysłowie: „uderz w stół a nożyce się odezwą”, a my dodamy: niechaj się każdy uderzy w piersi i posłucha, czy się w nim wyrzuty sumienia nie odezwą.

Nowa ustawa o podatku od wódki

ma podług uchwał komisji z dniem 1 października wejść w życie. Wszystka w dniu 1 paźdz. w handlu znajdująca się okowita, podlegać będzie podatkowi dodatkowemu 30 fen. od litra czystego

MIEDZY córkami Ewy i Adama

Tys jedna z grzechu i kary wyjęta,
Lilią w cierniach jesteś w świecie sama,
Boś nam Królową, bez zmaży poczęta!

NIEMIASTAMI rządź! od wieka do wieka
Niech poprzestaną na Maryi w zorze,
Od nauk świata i pychy z daleka,
Niech w swej zagrodzie, pracują w pokorze!

I BEGOSEAWION który woła z krzyża
Do ucznia swego: „Oto Matka Twoja”
Temi Cię słowy do grzeszników zbliża,
Odtąd Maryo — Tys nadzieja moja!

OWOC to Twego: „Fiat” niech się stanie,
Ześmy wydarci z paszczeki szatana,
Wyrzekłś słowo — na Twe zawołanie
Ściągnęłś z nieba Zbawiciela Pana!

ŻYWOTA owoc najświętszy! przeczysty,
Rozjaśnił nocy i niewoli cienie,
I przyszła światłość, a Pan wiekuisty,
Skruszył okowy, wysłużył zbawienie.

TWEGO to Syna krew od Ciebie wzięta
Grzechów i zbrodni szatę przeaważyła,
I naród ludzki zawołał: O święta!
Piekło zawarłaś! Niebo otworzyła!

JEZUS! to słowo aż w niebiosach sięga,
Jezus! w nim nowe rozbudza się życie
Jezus, król cichy! wielka w nim potęga
On berło dzierży, choć panuje skrycie!

ŚWIĘTA MARYO! Miła Matko Boża,
Módl się za nami teraz i w godzinę
Śmierci grzeszników — i przyjdź jako zorza,
Zawieź do Syna, w wieczności krainę!

AMEN.

alkoholu. Wolną od opłaty pozostanie okowita służąca do celów proceduralnych, do fabrykacji octu, do celów naukowych, do gotowania, opalania i oświetlania, wreszcie okowita w ilości nie przenoszącej 10 litrów i okowita, za którą opłacone podwyższone cło. Na czas od dnia publikowania ustawy od dnia 30 września 1887 ograniczonem zostanie pędzenie okowity w gorzelniach z wyjątkiem gorzelni drożdżowych — do $\frac{3}{4}$ produkcji w roku zeszłym na czas ten podwyższoną zostanie opłata od zaciera na potrójną kwotę, jaka dotychczas pobierana była, premia wywozowa, ustanowioną została na 48,03 marek od hektolitra alkoholu.

Nie ulega wątpliwości, że uchwała niniejsza komisji przyjęta zostanie w plenum parlamentu, ponieważ zapadła ona w komisji wszystkimi głosami przeciwko czterem, i uzyskała aprobatę decydujących stronnictw. Giełda berlińska powitała uchwałę komisji zwyżką o 3 m. a na terminie o 8 m., zadając kłam wywodom wolnomyślnego deputowanego Wittego, że zaprowadzenie cła dodatkowego spowoduje zniżkę, a nie zwyżkę cen okowity.

Przegląd polityczny.

NIEMCY.

Berlin, 8 czerwca. Parlament niemiecki na wczorajszym swem posiedzeniu zajmował się projektem do prawa o ochronie robotnika, zatrudnionego po zakładach fabrycznych.

Rozprawy nad tą rzeczą przeciągnęły się kilka godzin i były mocno ożywione. Szczególnie sprawa zatrudnienia dzieci po fabrykach dłuższą wywołała dyskusję.

Byli bowiem tacy, co nie chcieliby pod tym względem żadnego ograniczenia przez prawo i woleliby pozostawić rodzicom swobodę zupełną co do tego, czy chcą lub nie chcą dzieci swych pęsyłać na robotę fabryczną.

Przeciwko temu wystąpił stanowczo jeden z posłów i zwrócił uwagę przedewszystkiem na smutne następstwa, jakie dla dzieci same sprawa za sobą robotę po fabrykach.

Prawda że dzieci także, lubo zarabiają stóskowo nie wiele, przyczyniają rodzicom nieco dochodu i dopomagają im przez to do opędzenia potrzeb koniecznych; ale z drugiej strony zdrowie ich cierpi na tem widocznie. Bo pozbawione swobodnemu ruchowi na świeżem powietrzu, a zmuszone oddychać niezdrowymi wyziewami fabryk, odznaczają się bladą i chorobliwą cerą na twarzy. Przy tem spełniając pracę przechodzącą nieraz ich siły, zamiast rozwijać je i wzmacniać, słabną coraz bardziej, a co do wzrostu, to wykazują stawki rekruta, że w okolicach, gdzie kwitnie przemysł i przyszli rekruci pracują po fabrykach od lat swych dziecięcych, większa ich część nie dochodzi do miary i nie może dla tego służyć we wojsku.

Ponieważ rozprawy nad tym przedmiotem przedłużyły się nad miarę, tak, iż znużenie ogólne opanowało umysły, odłożono dalszy ich ciąg.

Dotychczasowy ich przebieg zapowiadać się zdaje, że odośne wnioski posła katolickiego zostaną przyjęte przez większość parlamentu.

— Dnia 8 czerwca parlament przyjął także bez wszelkiej dyskusji projekt do prawa o wynagrodzeniu okaleczonych robotników, zajętych przy budowach.

Następnie dłuższa dyskusja wywiązała się nad zamierzoną zapomogą państwową dla parowców, przewożących listy i przesyłki pocztowe do odległych krajów zamorskich.

Chociaż wielu mówców występowało przeciw temu projektowi, parlament jednak przyjął go znaczną większością głosów.

BELGJA.

Belgijskie dzienniki donoszą, że środki wojskowe, zarządzane w celu niedopuszczenia katastrof z powodu zawichrzeń robotniczych, kosztowały w ciągu dwóch tygodni około 3 milionów franków.

FRANCYA.

Paryżka rada municypalna zarządziła, ażeby we wszystkich teatrach i salach koncertowych w ciągu trzech miesięcy zaprowadzone było oświetlenie elektryczne zamiast gazowego.

ROSYA.

W czwartek było miasto Wernoje, w Turkestanie, widownią silnego trzęsienia ziemi, które wszystkie domy w mieście, pomiędzy temi budyn-

ki rządowe gimnazjum, szpital i kościoły częścią zupełnie zburzyło, częścią uszkodziło. Według dotychczasowych obliczeń zginęło około 200 osób po większej części dzieci. Gubernator, jego żona i dzieci są ranni. Na głównym odwachu zginęło 15 więźniów, 125 osób jest rannych. Mieszkańcy uciekają w pola, trzęsienie nie ustaje. (Miasto Wernoje, jest miastem głównem w gubernii semireczyńskiej, leży u podnóża góry Alatu, we wschodniej stronie jeziora bajkańskiego. Miasto to liczyło podług ostatniego spisu 11 584 dusz. Gubernatorem był w ostatnim czasie generał Friede.)

— Ustawy w sprawie podwyższenia podatku stemplowego i akcyzy tabacznego zostały w dniu 10 bm. publikowane. Podług „Boersen Ztg.“ przyjęła rada państwa projekt, według którego podlegać będą listy zastawne Banku centralnego rosyjskiego kredytu ziemskiego, począwszy od 19 czerwca (st. st.) opłacie stemplowej kuponowej w wysokości 5%.

WŁOCHY.

Rzym. Jak donoszą z Watykanu do „Pol. Corr.“, „nowomianowany sekretarz papieski, kardynał Rampolla, objął d. 5 bm. formalnie swój urząd i przeprowadził się do pałacu watykańskiego. Tegóż dnia nowy dostojnik przyjmował po raz pierwszy uwierzytelnionych przy Stolicy św. przedstawicieli dyplomatycznych.

Wiadomości miejscowe i potoczne.

Bytom. Jak gazety donoszą, to podług stu-letniego kalendarza holenderskiego, ma być 1887 rok mokry, gdyż doświadczenie uczy, że stan powietrza powtarza się zwykle po stu latach. W r. 1587 rozpoczęła się w czerwcu mokrota i była bezustanną, skutkiem czego wszystko zboże oraz wszystkie owoce się zepsuły; szefel pszenicy kosztował 12 marek, a szefel żyta 9 marek. W r. 1687 wyrządziły śloty, począwszy od maja, wielkie szkody, a w r. 1787, sprowadziły deszcze z gromotami znaczne powódzie.

— Najnowsze znaczki pocztowe mają tę niedogodność, że po ich zwilżeniu farba schodzi i stają się nieużyteczne. Ostrożnie więc z odlepianiem tychże, a co się jednakowoż skutecznie, jeżeli się zwilży z przeciwnej strony, kopertę lub kartę.

— Zwracamy uwagę na ogłoszenie p. G. Piotrowskiego, malarza bytomskiego, polecając go na s z y m. Mamy już wiele dowodów jak to: kościół w Eintrachts-hucie, kościół w W. Dombrowce, kościół św. Ducha a obecnie wielki ołtarz w tymże, który w tych dniach ukończony został itp. i te są najwymowniejszą reklamą i dowodem wielkiej zdolności i talentu. Wynagrodzenia zaś za swe prace oblicza bardzo tanio.

× Lipiny. Znów tu jakiś agent namówił 12 dziewczyn do roboty w Saksonii, jakby ich tam nie dość było! — Pomimo zaś już tylu smutnych doświadczeń i przestróg — jeszcze znajdują się tacy, którzy idą na lep.

CE Królewska Huta. Tutejszy dom sierot otrzymał w ostatnim czasie znaczne wsparcie; I tak: towarz. akcyjne królewsko-laurahuckie dało 1000 marek, towarzystwo akcyjne śląskie z Lipin 1000 marek, zarząd hr. Schaffgotscha z Bytomia 300 marek. Postanowiono w przyszłym roku wybudować nowy dom dla tychże sierot najmniej dla 100, a w tym celu już zostało kupione miejsce za 7000 M. Obecnie jest tylko 20 sierot.

— Pomiedzy dziećmi tutejszej szkoły ludowej V pokazały się w znacznej liczbie: szkarlatyna i żarnice. Około 200 dzieci zostało na pewien czas od obowiązku uczęszczania do szkoły zwolnione a także i 4 nauczycieli od udzielania nauki, w których familiach powyższe chorobą panują.

— Zaborze. Zakład koksowy Friedländera znacznie powiększony, co jest dobry znak podnoszenia się interesu.

× Gliwice. Procesja Bożego Ciała odbyła się i u nas bardzo uroczystie w której wzięło udział z jakie 10 000 ludzi.

† Wrocław. Znów zmarło 2 kapłanów w dycieży tutejszej. Dnia 7 czerwca ks. prob. Jachnik w Komornikach. 60 lat stary, i ks. dziekan Ronge w Tillowicach, 72 lat stary.

— Kapitalista Hilghofer w Landku zapisał w testamentie siostrą pruską Urszulinkom w Marseille 15,000 M. Jak się dowiedziała tutejsza „Schles. V. Ztg.“ władza rządowa na to nie pozwoliła.

Nieszczęście w Gelsenkirchen. Dziś rano dnia 7 t. m. stało się wielkie nieszczęście w kopalni „Hibernia“. O godzinie 3 zapaliły się gazy, tak samo jak końcem listopada r. z, na ósmej stolni w tym samym pokładzie. Do chwili w której to piszą jest już czterdziestu i jeden nieżywych, a między nimi wielu górnoślazaków!

W końcu donoszą, że przełożony kopalni liczy stratę ludzi na sześćdziesięciu!

Z Litwy, z gubernii grodzieńskiej dochodzą wieści do gazet niemieckich o deszczach padających tamże od trzech tygodni tak, że perki, jęczmień, groch zupełnie wygnęły. Przytem grady zupełnie wytlukły wiele zbóż. Tamtejszych niemieckich kolonistów stan ma być bardzo opłakany.

Następującą ofertę na prawdę umieściła jedna z mniejszych gazet nadreńskich: Ponieważ przewidują powódź ogólną, przeto chciałbym zbudować arkę na wzór Noego 300 lokci długą a 80 szeroką. Do tego potrzebuję 3000 franków. Celem uzyskania tej sumy jestem gotów poślubić 18-letnią panienkę z żądanym posagiem. N. M. Säger pod Martinetti w Reinfelden.

W Nanterre pod Paryżem ukoronowano w roku bieżącym podług starodawnego zwyczaju królową róż w osobie tancerki w jednym z teatrów paryskich. Tancerka ta z własnego zarobku utrzymuje rodziców i wychowuje trzech małych braciśzków. Królowa róż, aby mogła być koronowaną, winna być cnotliwą i wszelkie posiadającą przymioty.

Proces o fałszowanie wyborów przed sądem berlińskim. Woźnica Schmidt chciał w czasie ostatnich wyborów do parlamentu spełnić swój obowiązek wyborczy. Ponieważ jednak wten dzień musiał wyjechać, przeto poprosił swego szwagra Wassermanna, aby za niego oddał kartkę wyborczą. Wassermann przyrzekł to uczynić. W dzień wyborów znalazła żona Schmidta kartkę wyborczą na stole, z nazwiskiem „Munckel“, a myśląc że mąż o wyborach zapomniał, poprosiła robotnika Kleina, aby męża jej przy wyborach wyreczył. Klein odebrał od niej kartkę i udał się do lokalu wyborczego, gdzie przedstawiwszy się jako Schmidt, oddał kartkę. Po jakimś czasie przyszedł Wassermann do lokalu wyborczego i powiedział że jest Schmidtem. Aresztowano go i odprowadzono na policję. Wszyscy czworo: Schmidt i jego żona, Klein i Wassermann stanęli w środę przed Izbą karną, o fałszowanie wyborów. Żonę Schmidta uwolnił sąd od winy i kary, bo działała w dobrej wierze, nie znając

przepisów wyborczych, ani wiedząc, że nie wolno jest głosować za innych i namawiać do tego. Kleina skazał sąd na miesiąc więzienia, a Schmidt i Wassermann zostali skazani każdy na cztery tygodnie więzienia. (Gaz. Tor.)

Rozmaitości.

Sierżant artylerii w Kolonii wygrał w loteryę dość znaczną sumę. Zapytał teściowej co ma teraz począć nadal, a ta mu odpowiedziała: „dostać długo służyłeś jako czeladnik, kup sobie teraz parę armat i kawał fortecy i zacznij na własną rękę.“

Nowy telefon. Dwóch elektro-techników w Bawarii: Mestern i Holldobler wynaleźli nowy rodzaj telefonu, który wymówione do aparatu słowa w tej chwili przenosi osobnym pismem znakami na preparowany papier.

Nieomylny sposób wywabiania plam od atramentu z tkanin białych lub w ogóle nadających się do prania. W chwili oddania splamionego przedmiotu do prania napuszcza się grubo płamę czarną łojem zapalonej świecy, w praniu naówczas łój zabija atrament. Jesliby jeszcze została żółta obwódka, to zniknie w praniu powtórnie.

ŻARTY.

** (W Siemianowicach, z nauki religii.) Nauczyciel: Na czym stoi nasz Kościół święty? Chłopak: Na Fitznerowym gruncie!

** Nauczyciel do chłopca: A dla czegoś to nie pozdrowił księżkę, przechodząc mimo niego? Chłopiec: A bo nie miałem czapki.

** Mąż: Ja dziś tak szczęśliwy iżbym wziął cały świat w swoje objęcia.

Żona: Ale wiewier musiałaby twoje ręce 20,035 kilometrów być długie.

** Sędzia: Jesteś osadzony na miesiąc więzienia; czy masz jeszcze co do nadmienia?

Oskarżony: Nie! lecz chciałbym tylko o to prosić, abym karę tę mógł odsiedzieć w miesiącu lutym, gdyż zaszczędzę sobie dwa dni, a przytem ugniewałbym moją żonę, gdyż w tym miesiącu są jej urodziny.

** Ktoś napominany przez kupca o zapłacenie rachunku, napisał temuż list grzeczny z przeproszeniem, że chwilowo zapłacić nie może i tak kończy pismo swoje: „miło mi pisać się dla Wpana z wysokim szacunkiem na z a w s z e Jego przyjaciela, sługa i dłużnik.“

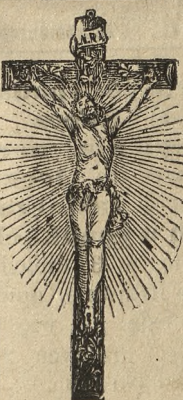
(Nadesłano.)

Polecenie z własnego doświadczenia. — Biała. Pozwalam sobie Mu donieść, że miód ziółkowy dla zdrowia p. Lücka z Kołobrzega przeciw kaszlu, chrypce, pierśsiom i płucnym cierpieniom tak wyborne skutki wyświadcza, że było to nad moje oczekiwania. Uważam więc za obowiązek Jego miód ziółkowy jak i dr. Fernest'a esencją życia przy każdej sposobności jak najgoręcej polecić. Joh. Ernst.

Do dostania w składach podawanych od czasu do czasu.

■ Każdemu cierpiącemu na epilepsję, padaczkę, kurcze i cierpienia nerwowe, poleca się bardzo sławny środek leczniczy p. D. Mahler, z Hanoweru. Niechże się więc każdy cierpiący na powyższe choroby uda z pełnem zaufaniem do wzmiarkowanego pana, a wielu znajdzie pomoc i ratunek, może już często w rozpaczających wypadkach. Po listownem nadesłaniu opisu dokładnie choroby, prześle p. D. Mahler ów środek, czyli lekarstwo, zaraz przez pocztę i sposób użycia.

Bardzo wiele osób, którzy na te choroby długie lata cierpieli i jako nieuleczalni zostali zjadł inąd opuszczeni, to przez tenże środek w 3 dniach trwale uleczani zostali.

Trwale figury

wypalane z glinki.

Ktoby sobie życzył sprawić figurę czy to Chrystusa Pana, Najśw. Maryi Panny, św. Józefa, św. Floryana itp., ten niech się zgłosi do

Ant. Suschek

w Wirku (Antonienhütte),

a otrzyma takowe w każdej życzonej wielkości, za bardzo niską cenę.

Baugewerk-, Maschinen- und Mühlenbau-Schule
Neustadt in Mecklenburg. Auskunft durch den Director Jentzen.

Wino węgierskie

cierpkie, łagodne i słodkie poleca flaszkę po 1,50 1,80 2,00 marki.

Henryk Krist
w Bytomiu G. S.
naprzeciw starego katolickiego kościoła farnego.

UCZNIA,

któryby miał chęć wyuczenia się sztuki malarstwa na porcelanie, przyjmie zaraz p.

Gustaw Paesler,
Bytom, ul. piekarska nr. 40.

!Żadna wyprzedaż!

Szanownej Publiczności Bytomia i okolicy polecam mój skład gotowych

ubiorów dla mężczyzn i chłopców

różnego gatunku jak i sukna, korthy itp. tylko w dobrych gatunkach. — Zamówienia według miary wykonywają się jak najakuratniej i jak najtaniej. — Skora i rzetelna usługa.

Bytom, Emanuel Böhm,
naprzeciw star. farn. kościoła. (Katolik.)

LECZENIE

SZTUCZNE BEBENKI dyplomowane, NICHOLSONA leczą albo przynoszą ulgę w GLUCHOŚCI z zakłóceniami przyczyną nie pochodzącą. Dzięki tym przyrządom otrzymano najbardziej zadziwiające przykłady wyzdrowienia. Posylając 25 pfenigów w markach pocztowych otrzymuje się francusko ilustrowaną broszurkę złożoną z osiemdziesięciu stronnic i zawierającą ciekawe opisy prób robionych w celu leczenia GLUCHOŚCI, a także listy rekomendacyjne Doktorów, Adwokatów Wydawców i drugich osób godnych zaufania które zostały wyleczone przy pomocy

Wszelkie BEBENKI, i głośno je zalecają: Adressować listy: J. N. NICHOLSON, 4, ulica Drouot, PARYŻ

Całkowita wyprzedaż! **L. BERNSTEIN** Bytom, ul. dworca kolei żelaznej (Bahnhofstr.) poleca swój **wielki skład** pięknych i dobrze leżących czarnych lub kolorowych ubiorów dla chłopców, już od 9 mrk. w skutek przeprowadzenia się, zmuszony wyprzedać. **Całkowita wyprzedaż!**

Dnia 10-go czerwca, przeniosłem mój

sklep
towarów kolonialnych

z ulicy Górskiej nr. 14, do własnego domu (dawniej Glasowa destylacja) na

ulicę Górską nr. 24

nróżnik Małej Błotnicy,
naprzeciw św. Trójcy.

Bytom. **Łózef Kaller.**

Franc. Letzel

w Bytomiu, ul. Dyngos przy Bulewarze Nr. 32.

poleca: **najnowsze maszynki do siewu, które się przypinają do pasa i urządzenia do każdego gatunku inaczey. — Warto aby się gospodarze sami przekonali; kosi, i wszelkie potrzeby w gospodarstwie.**

Franc. Letzel Bytom, przy Bulewarze.

Otwarcie pracowni i składu!

Szanownej Publiczności Bytomia i okolicy donoszę uniżenie, że się osiedliłem jako

malarz na porcelanie,

mając zarazem zapas porcelany. — Staraniem moim będzie przez dobrą pracę a niską cenę uzyskać łaskawe względy.

Z uszanowaniem

Bytom,

Gustaw Paesler,

ul. piekarska nr. 40.

malarz na porcelanie.

Najlepszy sok malinowy

z gór (Gebirgs Himbersaft) jak i

sok cytrynowy (Citronensaft)

polecam jak najtaniej

Bytom,

Dr. WENZLIK.

ul. gymnazyalna.

Fabryka kunszt. wód mineralnych, jako to: seltru, wody sodowej itp.

ERNEST JAWORSKI,

Bytom, ul. Krakowska, drugi dom od rynku.

(Handel ten istnieje od roku 1858)

poleca swój wielki skład gotowych ubiorów męskich i dla chłopców, tylko z dobrej i trwałej materii, po możliwie najniższych cenach. Obstalunki na miarę wykonuję we własnym warsztacie dobrze leżące i elegancko. Dalej polecam flanele, lama, fryzy, kaszemiry, kolorowe materje na suknie, alpaka, mix, aksamit, barczan, cągi, wsypy, płótna białe, niebieskie dowlasy, fartuchy, katury, ręczniki, chustki do okrywania, obrusy, pokrycia na podłogi, dywany itd.

Ernest Jaworski,

Bytom, ul. Krakowska, 2-gi dom od rynku.

G. Piotrowski, malarz

w Bytomiu (Beuthen O/S.) narożnik ulic: gliwickiej i irzeżnickiej, poleca się Wielebnemu Duchowienstwu i Szan. Publiczności do wszelkich prac dekoracyjnych przy kościołach, odnowienia i złocenia ołtarzy, ambon itp. Wykonuje z wielką akuracnością portrety lub takowe czysci i odświeża. Przyjmuje wreszcie wszelkie malatury pomieszczeń od zwykłych do najpiękniejszych; po cenach jak najtańszych.

W księgarni Fr. Pinkowskiego

w Królewskiej Hucie (Königshütte) ul. Kronpryncy nr. 77 są na składzie piękne obrazy, pamiątki 50 letniego jubileuszu Jego Świątobliwości Papieża Leona XIII., wykonane na sposób fotograficzny w 19 farbach i drukiem złożonym z 257 portretami. Wielkość obrazu 60 cent. szerokość 75 cent.

Cena za obraz ten tylko 3 marki.

Również polecam mój wielki skład obrazów w rozmaitych ramach, świętych figury w każdej wielkości, krzyżyki z mosiądzu, cynowe, srebrne i pozłacane świeczniki, lamyki przed obraz Matki Boskiej, łopielniczek do święconej wody, różańce, medaliki, szkaplerze i krzyże dla szkół. Książki modlitewne i ku nauce, śpiewniki w pojedynczej, jak i najpiękniejszej oprawie.

Abonować tu można na wszelkie dzieła i pisma, rozumie się i „Opiekuna Katolickiego.“

Najniższe ceny, także i na odpłatę.

!Zadna wyprzedaż!

Szanownej Publiczności Laurahuty, Siemianowic i okolicy, polecam mój skład w dobrze zaopatrzone towary **łokciowe i korzenne** jako to: piękne a tanie materje na ubiory dla mężczyzn, które się wykonują natychmiast a tanio według miary, kaszemiry, wszelkie materje najnowsze na suknie, chustki i chusteczki na głowę, ręczniki, płótna itp.

Wszelkie korzenie, cukier, kawę, także kawę Frank'a w pudełkach i puszkach, prawdziwą magdeb. cygoryą, selterską wodę i sok malinowy z gór; piwo bawarskie we floskach, oraz wina wszelkich gatunków itd.

Także u mnie jest jedyny skład na całą okolicę sławnego **Lück'a** miodu ziółkowego dla zdrowia i esencja życia dr. Fernest'a.

Laurahuta.

Tomasz Widera.

(Katolik).

TRUMIEN
Wielki skład
od największych do najmniejszych i od najdroższych do najtańszych, ma zawsze na składzie **Jozeł Rotter**, mistrza stolarskiego przy farsze w Lipinach. **Pierwszy stolarz przy farsze.**

!DLA UWAGI!

Nasze wiele razy premiiowane, urzędowo podszukane **ogniotrwałe**

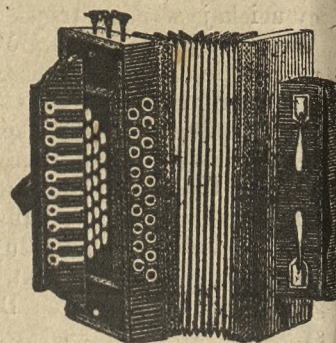
Papy na dachy

bywają brane do pierwszej klasy ogniówki dla twardości przykrycia. Świadectwa wystawione przez powagi budownicze o wybornym naszym fabrykacie są do usług, jak również i świadectwa urzędowe. **Trzeba zważać przy kupnie papy na pokrycia dachów aby była etykieta naszej firmy,** a będzie do dostania na Górnym Ślązku u wielu kupców.

Na Bytom i okolicę ma także na składzie **Fr. Letzel** kupiec.

Georg Friedrich & Co.

Wrocław. Fabryka papy na dachy.

Harmoniki

w różnych gatunkach mam zawsze na składzie po cenach najtańszych **Fr. Pinkowski** w Królewskiej Hucie, naprzeciw kościoła parafialnego.

Polecam:

najlepszy twardy cukier bez papieru ważony funt - - - 0,30 M.
najpiękniejszą białą farynę 0,28 „
Jawa kawę - - - - - 1,40 „
Perl kawę - - - - - 1,40 „
Cygoryą żółtą, zieloną i czerwoną ciężką paczkę 0,15 „
Mydło, dobrze suche ważone - - - - - 0,30 „
mydło II. gat. - - - - - 0,25 „
najlepsza soda - - - - - 0,6 „
najlep. krochmal ryż. - 0,25 „
Presówkę - - - - - 1, — „
dobre cygary po róże. cenach, petryoli amerykański - 0,14 „
Rzetelna waga, dobry towar, oraz skóra usługa Proszę o łaskawe względy.

Henryk Krist

w Bytomiu, G. Ś. (Beuthen O/S.) naprzeciw starego katolickiego kościoła farnego.

Polecam mój wielki skład trumien **metalowych** jak i **z drzewa.** Także ubiory dla zmarłych, **trzewiki i aksamitne kapcie** które mam w składzie zawsze gotowe, po jak najniższych cenach.

L. Schulz,

majster stolarski w **Bytomiu,**

ul. Tarnowicka N. 19. naprz. now. Kościoła św. Trójcy.

Szanownej Publiczności Bytomia i okolicy donoszę niniejszem, że objąłem

Restauracye

przy kopalni „Theresia“ N. 1 polecając jak najlepiej odnowione lokale łaskawym względem. O najlepsze przekąski i napoje jak i skóra i rzetelną usługę, zawsze starać się będę

F. Koschmieder.

Epilepsya (padaczka) kurcz i cierpienia nerwowe itp. leczy nawet w **zastarzałych wypadkach** zwykle w 3 dniach, także listownie, opierając się na więcej niż 20 letniej praktyce ze skutkiem i bezpowrotnie.

D. Mahler. Hanower.

Ucznia

przyjmuje zaraz drukarnia „Opiekuna Katolickiego“ w Bytomiu ul. Dyngos nr. 27.